

Politika saobraćaja

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 12 | Nivo: Viša poslovna škola

Uvod

Industrija saobraćaja daje značajan doprinos BDP-u i direktnom i indirektnom zaposljavanju. U opstem smislu, troškovi saobraćaja imaju isti efekat na konačnu cenu robe i razmene kao i carinske tarife ili porezi. Naime, kada su ovi troškovi nizi stvara se prostor za novu razmenu među državama.

Industrija saobraćaja, kao deo sektora uslužnih delatnosti ima bar sedam posebnih karakteristika:

Saobraćaj može da doprinese efikasnoj alokaciji resursa;

Saobraćajne usluge igraju odlučujuću ulogu u uspesnom funkcionisanju tržišta i konkurentnosti robe i ostalih usluga;

Saobraćajne usluge vrše značajan uticaj na životni standard;

Cesto postoji javna intervencija koja se odnosi na investiranje u infrastrukturu, na cene, poreze, subvencije i uslove za rad (bezbednost, dimenzija vozila, zagadjivanje i sl.). Investicija najviše dolazi do izražaja u železničkom saobraćaju, kao načinu prevoza koji je do skoro bio gotovo monopolizovan.

Saobraćajne usluge su značajne pri direktnom i indirektnom zaposljavanju radne snage;

Saobraćaj je značajan potrošač kapitalnih dobara, energije, i oblasti istraživanja i razvoja;

Potražnja za saobraćajnim uslugama zavisi od nivoa privredne aktivnosti i dohotka. Međutim, ponuda ovih usluga je, kratkoročno posmatrano, neelastična.

Za najznačajniji prevoz unutar EU smatra se drumski saobraćaj. Uz to, on predstavlja vid prevoza u kojem je EU bila najodlučnija u nastojanju da obezbedi usvajanje zajedničkih politika.

Zakonska osnova

Osim trgovine i poljoprivrede, saobraćaj predstavlja jedinu glavnu industriju kome je u Ugovoru iz Rima posvećen poseban pravni naslov. Uključivanje saobraćajne politike u Ugovor iz Rima izvršeno je na zahtev Holandije koja ima poseban interes za ovu ekonomsku aktivnost. Članovi 3 odnosno 70, ukazuju na potrebu donošenja zajedničke politike u oblasti saobraćaja kao jednog od ciljeva EU.

Ugovor iz Maastrichta uveo je novi pravni naslov: transevropske mreže. Naime, EU ima ovlašćenje da doprinosi razvoju transevropskih mreža u saobraćaju, telekomunikacijama i infrastrukturi energetike.

Ciljevi uključuju unapređenje međusobne povezanosti i operativnosti nacionalnih mreža, standardizaciju i saradnju sa trećim zemljama na projektima od zajedničkog interesa.

Značaj

Saobraćaj je jedna od najvažnijih privrednih aktivnosti EU na početku novog milenijuma. Ova privredna grana učestvuje godišnje sa blizu 1000 milijardi evra, odnosno ima oko 10 % udela u BDP EU. U petnaest zemalja EU ova uslužna industrija direktno zapošljava blizu 10 miliona ljudi. Uticaj saobraćaja na ekonomiju EU još više je pojačan činjenicom da oko 3 miliona ljudi radi u proizvodnji saobraćajne opreme. Saobraćaj je industrija koja se siri i razvija, što je posledica napretka u tehnologiji (ušteđena goriva i ekološki prihvatljive masine ili brzi vozovi ili snižavanje cena u vazдушnom saobraćaju) ali i proizvodne strukture koja se menja, gde novi načini proizvodnje smanjuju nivoe zaliha, postaju fleksibilniji i zavise od raznovrsnih i brzih isporuka ("just-in-time" isporuke).

Politika saobraćaja izaziva opštu polemiku. Preduzeća i potrošači traže veći broj boljih saobraćajnih usluga. Ne podnose kasnjenja i zahtevaju poboljšanje usluga. U isto vreme, isti učesnici kao deo široke javnosti, zabrinuti su zbog buke, saobraćajnih nesreća i uticaja saobraćaja na životnu sredinu. Veliki i težak izazov koji se postavlja pred politiku saobraćaja jeste da se pronadje i uspostavi optimalna ravnoteža između ovih problema, kao i da se donese saobraćajna politika koja će biti održiva sa ekonomskog, društvenog i ekološkog stanovista.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com